МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Любов КОВАЛЬСЬКА
«25» вересня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«25» вересня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Міжнародне оподаткування»

ступінь вищої освіти – магістр

галузь знань – С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

спеціальність – С1.02 Економіка та міжнародні економічні відносини. Міжнародні економічні відносини

освітня програма – Міжнародні економічні відносини

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Силабус склав(ла) доцент (ПП) кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н., доцент Наталія ВАХНОВСЬКА

Силабус затверджений на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол № 3 від «25» вересня 2026 р.

Завідувач кафедри к.е.н., доцент Вікторія ДОРОШ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Міжнародні економічні відносини», протокол № 1 від «25» вересня 2026 р.

Гарант ОП «Міжнародні економічні відносини» к.е.н., доцент Наталія ГАЛАЗЮК

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 3 від «25» вересня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/3777

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Міжнародне оподаткування»

Освітня програма	Міжнародні економічні відносини
Галузь знань / Спеціальність	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини / С1.02 Економіка та міжнародні економічні відносини. Міжнародні економічні відносини
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання	українська
Обсяг	5 кредитів ECTS / 150 годин, семестр 2 (денна); (заочна)
Форма контролю	залік
Викладач(і)	к.е.н., доцент Наталія ВАХНОВСЬКА електронна пошта: n.vahnovska@lutsk-ntu.com.ua

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти системи знань про теоретичні засади, принципи та механізми міжнародного оподаткування, особливості взаємодії національних податкових систем і міжнародно-правового регулювання податкових відносин, а також набуття практичних навичок аналізу міжнародних податкових угод, визначення податкових зобов’язань у міжнародній діяльності та застосування інструментів податкового планування з урахуванням сучасних вимог міжнародного оподаткування.

Завдання: Основними завданнями навчальної дисципліни є:
- розкрити сутність, принципи та концептуальні особливості міжнародного оподаткування;
- ознайомити з основними джерелами міжнародного податкового права та механізмами міжнародного співробітництва у податковій сфері;
- з’ясувати причини виникнення подвійного оподаткування та механізми його усунення;
- розкрити особливості міжнародного податкового планування, функціонування вільних економічних зон та офшорних юрисдикцій;
- сформувати розуміння особливостей оподаткування зовнішньоторговельних операцій, іноземних інвестицій і доходів нерезидентів;
- ознайомити із порядком застосування ПДВ і митних платежів у міжнародній торгівлі;
- сформувати вміння застосовувати принципи та методи трансфертного ціноутворення, вимоги до документації й податкової звітності;
- ознайомити з міжнародними стандартами протидії розмиванню податкової бази, виведенню прибутку та агресивному податковому плануванню;
- розвинути практичні навички аналізу міжнародних податкових угод, нормативно-правових актів і податкових ризиків у міжнародній діяльності;
- сформувати вміння обґрунтовувати податкові рішення та оцінювати їхні наслідки для суб’єктів міжнародної економічної діяльності з дотриманням вимог податкового законодавства й принципів академічної та професійної доброчесності.

2. Компетентності

СК01 — Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

СК03 — Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини

СК04 — Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	СК
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжнародного оподаткування								
1	Тема 1. Сутність та концептуальні особливості міжнародного оподаткування.	2/1	3/–	11/15	16/16	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО6, МО7	СК01, СК03, СК04
2	Тема 2. Міжнародне право.	1/–	3/–	11/15	15/15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО6, МО7	СК01, СК03, СК04
3	Тема 3. Податкове планування в умовах глобалізації.	2/–	3/1	10/14	15/15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО6, МО7	СК01, СК03, СК04
4	Тема 4. Міжнародне подвійне оподаткування і механізм його врегулювання.	2/–	3/1	10/14	15/15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО6, МО7	СК01, СК03, СК04
5	Тема 5. Вільні економічні зони. Офшорні центри в системі міжнародного оподаткування.	1/1	3/–	11/14	15/15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО6, МО7	СК01, СК03, СК04
Змістовий модуль 2. Специфіка та практичні аспекти міжнародного оподаткування								
6	Тема 6. Оподаткування зовнішньоторговельних операцій податком на прибуток.	2/–	3/1	10/14	15/15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО6, МО7	СК01, СК03, СК04
7	Тема 7. ПДВ та митні платежі у міжнародній торгівлі.	2/–	3/1	10/14	15/15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО6, МО7	СК01, СК03, СК04

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**СК**
8	Тема 8. Оподаткування іноземних інвестицій.	1/–	3/–	10/14	14/14	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО6, МО7	СК01, СК03, СК04
9	Тема 9. Податкові аспекти трансфертного ціноутворення.	1/–	3/1	11/14	15/15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО6, МО7	СК01, СК03, СК04
10	Тема 10. Міжнародне податкове планування / структурування.	1/–	3/1	11/14	15/15	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6, МН7	МО2, МО4, МО6, МО7	СК01, СК03, СК04
	Разом	**15/2**	**30/6**	**105/142**	**150/150**			

Легенда: СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 — наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 — відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань); МН7 — індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО4 — тестування; МО6 — есе; МО7 — презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

4. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

5. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (30 %) + ІЗ/КПІЗ (10 %) + модульний контроль (60 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

6. Зміст тем

Тема 1. Сутність та концептуальні особливості міжнародного оподаткування.

Поняття, предмет і принципи міжнародного оподаткування. Суб'єкти міжнародних податкових відносин. Взаємодія національних податкових систем. Роль міжнародних організацій у формуванні податкової політики.

Тема 2. Міжнародне право.

Поняття та джерела міжнародного права. Міжнародно-правове регулювання податкових відносин. Міжнародні податкові угоди та їх співвідношення з національним законодавством. Роль ОЕСР, ООН та інших міжнародних організацій у регулюванні оподаткування.

Тема 3. Податкове планування в умовах глобалізації.

Сутність і методи податкового планування. Вплив глобалізації на міжнародні податкові відносини. Оптимізація податкового навантаження міжнародного бізнесу. Податкові ризики та протидія ухиленню від оподаткування.

Тема 4. Міжнародне подвійне оподаткування і механізм його врегулювання.

Причини виникнення міжнародного подвійного оподаткування. Юридичне та економічне подвійне оподаткування. Методи усунення подвійного оподаткування. Міжнародні конвенції та угоди про уникнення подвійного оподаткування.

Тема 5. Вільні економічні зони. Офшорні центри в системі міжнародного оподаткування.

Поняття, види та особливості функціонування вільних економічних зон. Сутність офшорних центрів і їх роль у міжнародному бізнесі. Податкові переваги та ризики використання офшорних юрисдикцій. Міжнародні заходи протидії розмиванню податкової бази та виведенню прибутку.

Тема 6. Оподаткування зовнішньоторговельних операцій податком на прибуток.

Особливості оподаткування прибутку від експортно-імпортних операцій. Визначення доходів і витрат у зовнішньоекономічній діяльності. Оподаткування доходів нерезидентів. Податкові аспекти представництв іноземних компаній та постійних представництв.

Тема 7. ПДВ та митні платежі у міжнародній торгівлі.

Особливості справляння ПДВ під час експорту та імпорту товарів і послуг. Принцип країни призначення та країни походження. Механізм відшкодування ПДВ. Митні платежі, митна вартість товарів, тарифне регулювання та особливості оподаткування міжнародних торговельних операцій.

Тема 8. Оподаткування іноземних інвестицій.

Форми та види іноземних інвестицій. Особливості оподаткування доходів іноземних інвесторів. Оподаткування дивідендів, процентів і роялті. Податкові стимули для залучення інвестицій. Вплив міжнародних податкових угод на інвестиційну діяльність.

Тема 9. Податкові аспекти трансфертного ціноутворення.

Економічна сутність трансфертного ціноутворення. Контрольовані операції та принцип «витягнутої руки». Методи визначення відповідності цін принципу «витягнутої руки». Документація з трансфертного ціноутворення, податкова звітність і відповідальність за порушення вимог.

Тема 10. Міжнародне податкове планування / структурування.

Сутність і моделі міжнародного податкового структурування бізнесу. Вибір юрисдикції для ведення діяльності та розміщення інвестицій. Використання холдингових компаній і міжнародних корпоративних структур. Правила контрольованих іноземних компаній (КІК), вимоги до економічної присутності та ділової мети. Міжнародні стандарти протидії агресивному податковому плануванню.

7. Опис ІЗ/КПІЗ

Індивідуальне завдання передбачає поглиблене вивчення актуальних питань міжнародного оподаткування, аналіз міжнародного досвіду та особливостей застосування податкового законодавства України у сфері міжнародних економічних відносин. Тематика ІЗ охоплює питання міжнародного подвійного оподаткування, податкового планування, трансфертного ціноутворення, оподаткування іноземних інвестицій, застосування міжнародних податкових угод, функціонування офшорних юрисдикцій, оподаткування зовнішньоекономічних операцій та протидії ухиленню від сплати податків.

Рекомендований обсяг письмової роботи становить 10–15 сторінок друкованого тексту без урахування додатків. Структура роботи передбачає титульну сторінку, зміст, вступ, основну частину, висновки та список використаних джерел. За необхідності робота може містити таблиці, рисунки, розрахунки й додатки.

Робота виконується самостійно відповідно до обраної або визначеної викладачем теми. Зміст має відповідати поставленій меті та визначеним завданням, передбачати опрацювання наукових публікацій, нормативно-правових актів України й міжнародних документів. Необхідно використовувати актуальні статистичні та аналітичні матеріали, наводити посилання на використані джерела, формулювати обґрунтовані висновки й практичні рекомендації. Оформлення роботи здійснюється відповідно до вимог написання наукових робіт та правил академічної доброчесності.

Захист ІЗ відбувається у формі короткої усної доповіді з презентацією основних результатів дослідження та відповідей на запитання. Під час захисту здобувач вищої освіти має продемонструвати розуміння досліджуваної проблематики, уміння аналізувати міжнародні податкові норми й практику їх застосування, аргументувати власні висновки та обґрунтовувати запропоновані рекомендації.

Під час оцінювання враховуються повнота розкриття теми, логічність і послідовність викладу, якість опрацювання джерел, актуальність використаних даних, обґрунтованість висновків, самостійність виконання, правильність оформлення та рівень володіння матеріалом під час захисту.

8. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов’язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов’язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

9. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Податковий менеджмент : конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок денної та заочної форм навчання / уклад. Н.А. Вахновська. Луцьк: ВІП ЛНТУ, 2024. 76с.

2. Податковий менеджмент : методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок денної та заочної форм навчання / уклад. Н.А. Вахновська. Луцьк: ВІП ЛНТУ, 2024. 32 с.

Праці інших авторів:

3. Негода Ю.В., Долженко І.І. Міжнародне оподаткування: Навчальний посібник. Київ: НУБіП України , 2021. 456с.

4. Скорик М. О. Трансфертне ціноутворення : навчальний посібник / М. О. Скорик, Г. В. Грищук. Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. 144 с.

5. Андрущенко В. Л. Європейські підходи до оподаткування : навч. посіб. / В. Л. Андрущенко, Т. В. Тучак ; Державний податковий університет. – Ірпінь, 2024. – 212 с.

ІІ. Наукові праці

Праці автора силабуса:

6. Вахновська Н.А. Необхідність реалізації податкового комплаєнсу в реаліях сьогодення. Вплив глобалізаційних процесів та цифрової трансформації на формування міжнародного економічного клімату та фінансової екосистеми: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 28 березня 2024 року). Полтава : ПУЕТ, 2024. 456 с. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). Текст укр., англ. мовами. С. 144-146.

7. Вахновська Н.А. Міжнародне оподаткування: податок на цифрові послуги та боротьба з BEPS. Майбутнє – аудит : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 15 січня 2026 р. Кривий Ріг : Вид. ФОП Барихіна Н.Л., 2026. 550 с. С. 104-106.

8. Вахновська Н.А. Роль міжнародних фінансових організацій у формуванні механізмів відновлення українських територій в контексті сталого розвитку. Сталі розумні міста та території: європейський досвід та можливості для України у повоєнний період : матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції , 07-08 травня 2026 р. Луцьк : ЛНТУ

9. Вахновська Н. А. Трансформація податкового адміністрування України в умовах сучасних викликів. Актуальні питання управління та адміністрування: регіональний, міжнародний та глобалізаційний аспекти: матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції (15 травня 2026 р.). За загальною редакцією д-ра екон. наук, проф. К. С. Шапошникова. Чернігів : ЗВО «Університет трансформації майбутнього», 2026. 191 с. С.93-94

Праці інших авторів:

10. Варналій З.С., Лекарь С.І., Мацур С.М. Трансферне ціноутворення: сутність та методи застосування: монографія. Хмельницький: ТОВ Мельник А.А., 2021. 148 с.

11. Варналій З., Мацур С. Критерії бенчмаркінгового дослідження зіставних компаній для застосування методу чистого прибутку трансфертного ціноутворення // ВІСНИК Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. 2022. 2(219). С. 12-16. DOI: https://doi.org/10.17721/1728-2667.2022/219-2/2

12. Коломієць Г. Б. Міжнародне податкове планування та уникнення оподаткування: аналіз ефективності міжнародних угод [Електронний ресурс] / Г. Б. Коломієць // Фінансова система країни: тенденції та перспективи розвитку : зб. наук. тез матеріалів X Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Острог, 24 листоп. 2023 р.) / М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Остроз. акад.» [та ін.] ; [редкол.: Шевчук Д. М. та ін.]. – Електрон. текст. дані. – Острог : Вид-во Нац. ун-ту «Остроз. акад.», 2023. – С. 226–230.

13. Кузнєцова, Анжела, et al. “Регулювання трансфертного ціноутворення в Україні”. Вісник Економіки, no. 2, July 2025, pp. 116-29, https://doi.org/10.35774/.

14. Остапенко Т. М., Кубецька О. М., Кононова І. В., Протопопова Н. А. Оподаткування суб’єктів підприємництва : навч. посібник (у схемах). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 158 с.

15. Податкове право країн ЄС : посібник / М. Г. Волощук, О. О. Петріченко, О. В. Білаш, Т. О. Карабін, М. В. Менджул. Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2021. 144 с.

16. Танасієва М.М. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності : навч. посібник. / М.М. Танасієва. Чернівці : Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2026. 224 с.

17. Тищенко В. Ф. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електронний ресурс]: навч. посіб. / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 193 с. URL: http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/28182

18. Трансфертне ціноутворення: сучасний стан та проблеми правозастосування : монографія / [А. М. Котенко, М. О. Мішин, С. В. Брояков та ін.] ; за ред. А. М. Котенка ; Нац. акад. прав. наук України ; НДІ прав. забезп. інновац. розвитку. Харків : Право, 2021. 162 с.

III. Інформаційні ресурси

19. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text

20. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495-VI. URL : http://zakon.rada.gov.ua /laws/show/4495-17

21. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959- XII URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text

22. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 № 1906-IV URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15?utm_source=chatgpt.com#Text

23. http://www.tax.gov.ua – сайт Державної податкової служби України